

Sanliurfa'dan Yansumalar

S. Sabri Kürkçüoğlu

2017

Sanlıurfa'dan Yansımalar

S. Sabri Kürkçüoğlu

*Sanlıurfa'dan
Yansımalar*

S. Sabri Kürkçüoğlu

2017

ŞANLIURFA İLİ KÜLTÜR EĞİTİM
SANAT VE ARAŞTIRMA VAKFI YAYINLARI
Yayın No: 45

surkav@hotmail.com
www.surkav.org.tr

BİRİNCİ BASIM
Kasım 2017

ISBN 978-975-7394-45-7

GÖRSEL YÖNETMEN
Mustafa AKGÜL

BASKI
Kurtuluş Matbaası
ŞANLIURFA
0414 313 6565

TAKDİM

Eskiden sadece yazı aracılığı ile tanıtımlar yapılırdı. Günümüzde fotoğraf ve bilişimin gelişmesi ve yaygınlaşması sayesinde dünyada görsel iletişim daha da etkin hale gelmiştir.

Fotoğrafın bir arşivden çıkıp paylaşılması, gelecek kuşaklara bilgi ve belge olarak aktarılması gelecek için önemli bir çalışmadır.

İnsanı, yaşamı, doğayı, tarihi eserleri ve kültürel değerleri fotoğrafçı gözüyle izleyip görselleştirmek ve paylaşmak üzere verilen emek ise çok daha değerlidir.

Gerçek yaşama ait olan sahneleri kaydetmek, gerçekte var olanı belgelemek, bunları bugün ve gelecekte göstermekle bir kentin toplumsal ve kültürel hayatını tanıma imkânına kavuşmuş oluyoruz.

Kadim şehirler hakkında başvurabileceğimiz en sağlam kaynaklar fotoğraflar olup kentlerin önemli şahitleri ise fotoğrafçılardır.

Şanlıurfa'nın güzelliklerini parmağının bir dokunuşuyla bir çerçeve içine kaydedip arşivleyerek geleceğe miras olarak bırakmak, memleket sevgisinin bir ifadesi olsa gerek...

Yıllarca Harran Üniversitesi'nde, ŞURKAV ve fotoğraf derneklerinde verdiği fotoğraf eğitimleriyle bilgi ve deneyimlerini bir yandan gençlere aktarmaya çalışan sanatçımız, otuz yıldır güzel kompozisyonlar yakalayıp çektiği fotoğraflarla da Şanlıurfa'nın güzelliklerini bizlerle paylaşmaktadır.

Şanlıurfa'nın tanıtımına katkısı olacağına inandığım ve büyük emekler sonucu hazırlanan bu yayınla, ilimizin sosyal ve kültürel hayatı ile doğa güzelliklerine ait özgün görüntüleri bizlere sunulmuş bulunmaktadır.

Çoğu belgesel nitelikli olan fotoğraf arşivinin bir bölümünü, bu kitapla bizlerle paylaşarak geçmişten geleceğe izler taşınmasına vesile olan Öğr. Gör. S. Sabri Kürkçüoğlu'nu kutluyorum.

Şanlıurfa'mızın kültür ve tabiat varlıklarının farklı fotoğraflarla daha geniş çevrelere ulaşacağını umuyorum. İlimizin güzelliklerini ve misafirperverliğimizi görmeleri için tüm dünyayı Şanlıurfa'ya davet ediyorum.

Selam, sevgi ve saygılarımla...

Abdullah ERİN
Şanlıurfa Valisi
ŞURKAV Başkanı

ÖNSÖZ

Fotoğraf, insanları ve yaşadığımız şehri sevmekle başlıyor ve onları kaybetme kaygısıyla hep kaydetmeye başlıyorsunuz...

Fotoğrafçı, bir sürü şeyin farkında olan kişidir. İnsanlar ve dünya ile sürekli ilgilidir. İnsana yaramayan şeyleri sürekli görür ve bunları bir yerlere iletmek ister. Adeta görsel bir tarih yazar...

Mekânların ve toplumun zamanla uğradığı değişikliği görmek de fotoğrafla mümkündür. Çünkü “bir fotoğraf bin kelimeye bedeldir”...

Şanlıurfa çok zengin kültür mirasına sahip bir şehirdir. Fotoğraf sanatçısı değerli hocamız İbrahim Demirel’in “Şanlıurfa olmasaydı fotoğrafçılar ne yapardı?” sözü, ilimizin görsel zenginliğini çok güzel ifade etmektedir.

Yıllarca Şanlıurfa kültür varlıklarının araştırılmasına ve tanıtımına kendini adayan ve çok geniş bir fotoğraf arşivi oluşturan A. Cihat Ağabeyimin çalışmalarına çocukluk yaşlarımdan itibaren eşlik ederek bu konuda ondan önemli tecrübeler edinmiş oldum.

Şanlıurfa’nın görsel zenginliğini kaydedip, çeşitli vasıtalarla paylaşarak ilimizin tanıtımını yıllardır yapmaya çalışmaktayız. Bu arada fotoğraf için, yaşadığımız kentin her köşesini dolaşmış ve bu vesileyle her şeyi görmüş oluyorsunuz.

Dünyanın en önemli fotoğrafçılarından Ara Güler ile 2002 Mayıs ayında on beş gün Şanlıurfa’yı birlikte fotoğraflama şansına sahip olmuştum. O zaman 74 yaşında olan bir ustayla sokak, dağ, ova dolaşırken; “fotoğrafçının gözü” ile hayata bakmak ve hayatın bir kesitini çerçeveleyip belirlemek işinin ne kadar özverili olduğunu görmüş oldum. Hayatın içinde dolaşırken, fotoğraf çeken biri olduğunuzu belli etmeden çektiğiniz fotoğrafların daha doğal olduğunu fark ediyorsunuz.

Yıllarca Şanlıurfa’nın birçok yerini dolaşarak belgelemeye çalıştığım fotoğraflardan oluşan bu albümün, tarihi şehrimizin tanıtılmasına ve toplumsal bilinçlenmeye katkı sağlayacağını umuyorum.

Bir fotoğrafçının paylaştığı çalışmaları; bakış açısı, görüp göstermek istedikleri, deneyimleri ve önermeleridir aynı zamanda.

Kitabın baskı öncesi görsel yönetmenliğini yapan Mustafa Akgül’e teşekkür ediyorum.

Bu albümün basılmasını sağlayan saygıdeğer Şanlıurfa Valisi Abdullah ERİN’e ve ŞURKAV yönetimine teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunuyorum.

Öğr. Gör. S. Sabri Kürkçüoğlu
Halk Kültürü Araştırmacısı, Fotoğrafçı

Göbeklitepe Kazı Alanı / 2012

Ateşin Suya Dönüştüğü Halil'ür-Rahman Gölü (Balıklıgöl) ve Kale / 2000

Hız İbrahim'in Doğduğu, Yaşadığı ve Ateşe Atıldığı Mekânlar / 2000

Hız İbrahim'in Doğduğu, Mağaranın Girişi ve Mevlid-i Halil Camii Avlusu / 2001

Şanlıurfa Kalesi'nden Dergah ve Tarihi Şehre Bakış / 2002

Gece, Rızvaniye Bir Başka Renk Bir Başka Ahenk / 2001

Halil'ür-Rahman'da Mehtap ile
Balıkların Buluşması / 2009

Rızvaniye Camii ve Halil'ür-Rahman Gölü / 1997

Bir Gece Urfa'da Halil'ür Rahman'da... / 2012

Rızvaniye Camii, Halil'ür-Rahman Gölü ve Camii / 2002

Halil'ür-Rahman'da Karlı Gün / 1999

Rızvaniye Minaresi'nden Halil'ür-Rahman Gölü (Balıklıgöl) / 2000

Rızvaniye Camii Ayvusundan
Halil'ür-Rahman Gölü ve Camii / 2013

Yeni Mevlid-i Halil Camii ve Urfa Kalesi / 2000

Ateşin Suya Dönüştüğü
Halil'ür-Rahman Gölü (Balıklıgöl) / 2000

Kutsal Balıkları Seyretmek... / 2000

Çift Kubbe'den Dergah Avlusu / 2011

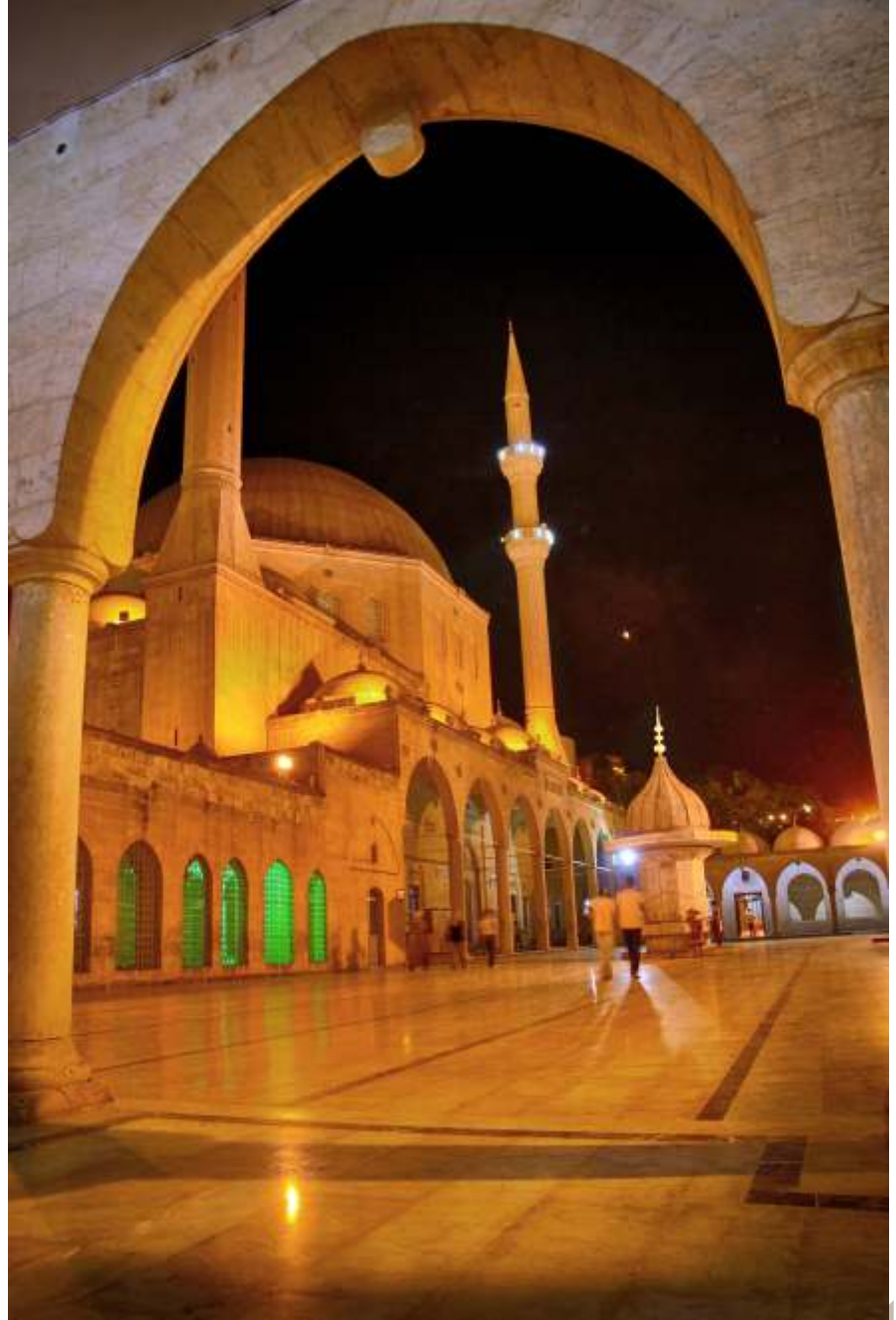
Mevlid-i Halil Camii Minaresi / 2011

Hz. İbrahim'in Doğduğu Mağaranın Girişi / 2011

Mevlid-i Halil Camii'nde Teravih / 2016

Yeni Mevlid-i Halil Camii / 2012

Yeni Mevlid-i Halil Camii Avlusu ve Kale / 2011

Ayneliha Gölü ve Kale / 2002

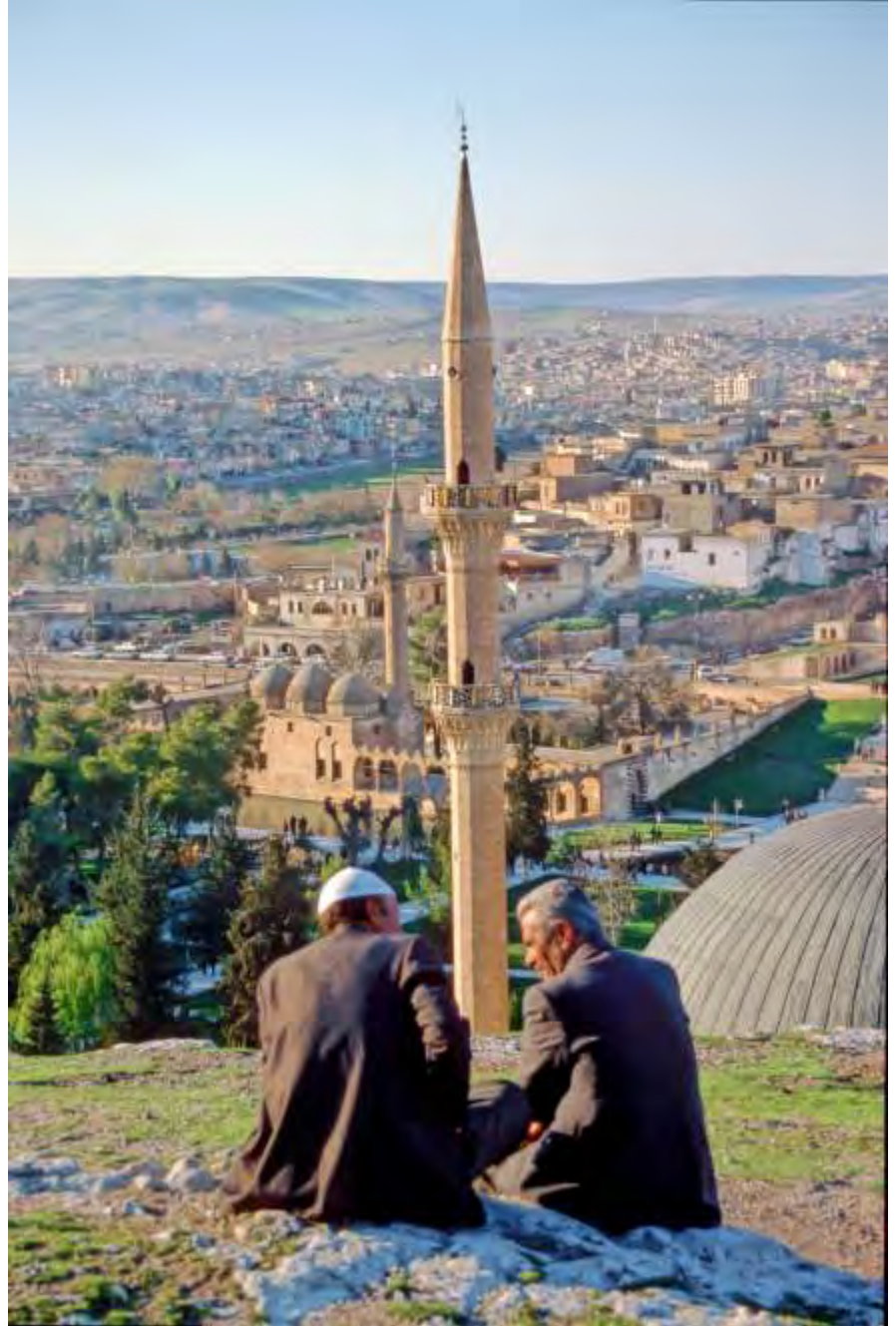
Ayneliha Gölü'nde Mehtap / 2011

Akşam Vakti Şanlıurfa Kalesi / 2012

Kale'den Tarihi Şehre bakış / 2001

Çift Kubbe Tepesinde Sohbet / 1999

Dergâh Bahçesi ve ŞURKAV Çarşısı / 2001

Hasan Padişah Camii Avlusu ve Minaresi / 2006

Şanlıurfa Güvercinleri ve Şehrin Simgeleri Minareler / 2012

“Mimari Mirasımız”dan Minareler / 2012

Ulu Cami Minaresi ve Şehrin Güneyine Bakış / 2011

Tarihi Kent Merkezi ve Nimetullah Camii / 2011

Yusuf Paşa Camii ve Yeni Çeşme / 2007

Akçarlar Evi (Harran Üniversitesi Urfa Evi Oteli) /2008

ŞURKAV Eski Kültür Merkezi (Mehmet Bağmancı Evi) / 2006

Aziz Petrus ve Paulus Kilisesi (Gazozoğlu Kültür Merkezi) / 2014

Mahmutođlu Kulesi (Şanlıurfa Kent Müzesi) / 2013

Şahzade Bakır Evi / 2011

K rk zade Mahmut Nedim Konağı / 2017

Şanlıurfa Geleneksel El Sanatları Merkezi ve Müzesi (Eski İsviçre Misyoner Hastanesi / 2012

Halfeti'de Baraj Gölü Altında Kalmaktan Kurtarılıp, Harran Üniversitesi Osmanbey Kampüsü'ne Taşınan Feyzullah Efendi Konağı / 2008

Şanlıurfa Hizanođlu Sokakta İsot (Biber) Satıcısı / 2010

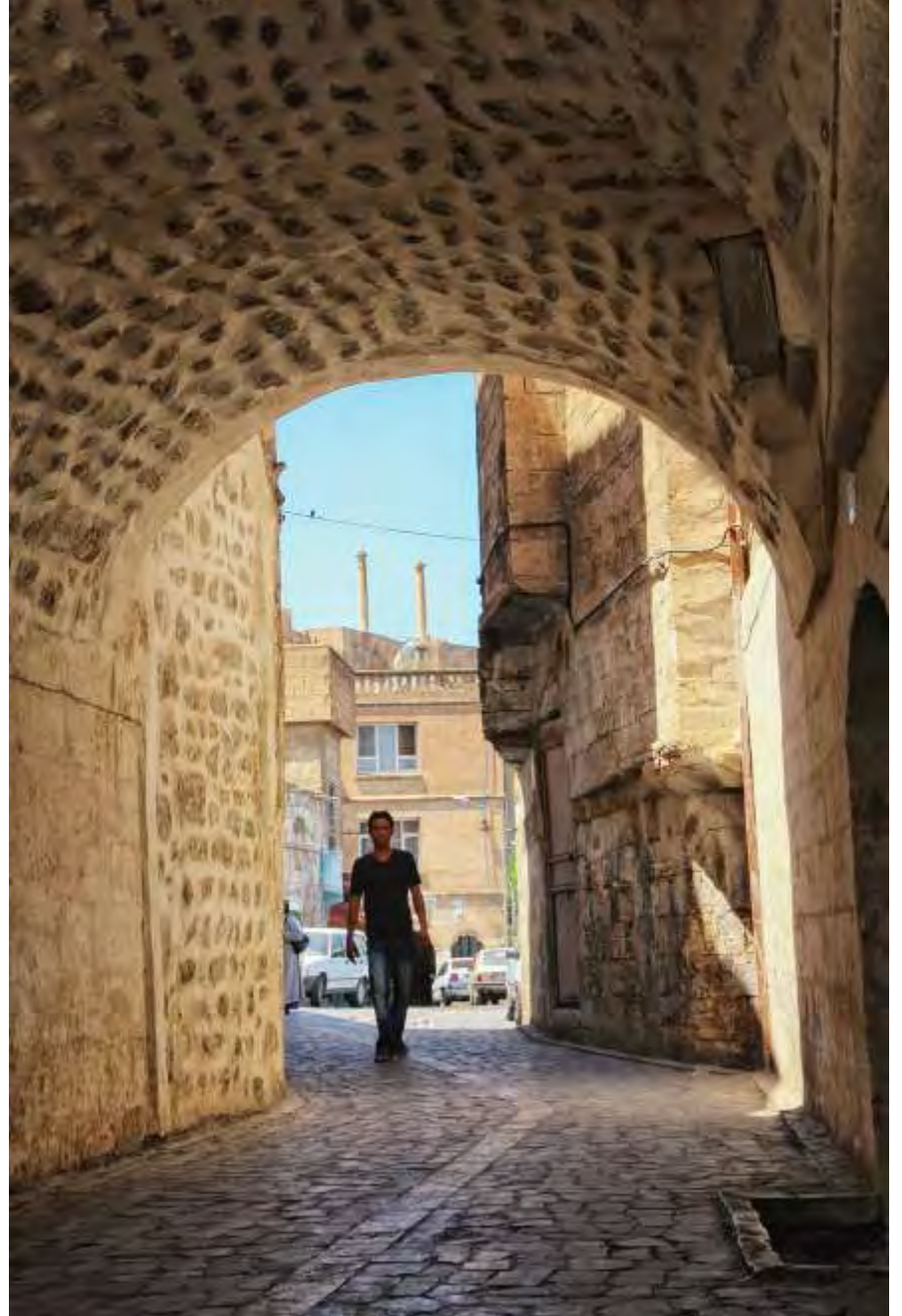
Hızanoğlu Sokak'ta Gizemli Kabaltılar / 2012

Şanlıurfa Zincirli Sokak / 2011

Yorgancı Sokak Kabaltısı / 2008

Mevlid-i Halil Sokak Kabaltısı ve Kale / 2011

Yorgancı Sokak,
Abdulkadir Hakkari Evi Cumbaları
2013

Mevlevihane Camii ve Avlusu / 2007

Gümrük Hanı'nda Mirra Keyfi / 2014

Hayat-El Harrani Camii'nden / 2011

Gümrük Hanı Avlusu / 2006

Gümrük Hanı Kahvehanesi / 2006

Gümrük Hanı'ndan... / 2009

Gümrük Hanı'nda Terzi Sezai Karakapıcı / 2011

Şanlıurfa Bedesteni (Kazaz Pazarı) / 2011

Kazaz Pazarı'nda Şanlıurfa Dokumaları Satıcısı Fethi Suveren / 2011

Şanlıurfa Bedesteni Kazaz Pazarı'nda Yöresel Ürünler / 2011

Şanlıurfa Bedesteni (Kazaz Pazarı) / 2011

Sipahi Pazarı'nda Sabah Açılış Duası / 2011

Sipahi Pazarı'nda Yöresel Kilimler Satıcısı Sait Mardinli / 2006

Bıçakçı Pazarından... /2011

Hüseyniye Çarşısı'nda Bakırcılar / 2011

Yemeni Ustasi Ahmet Hastaoğlu / 2011

Siverek Gümrük Hanı'nda Keçe ustası / 2000

Keçenin Yünü Hazırlayan Hallaç / 2006

Kürkçü Ustasının Kazak ile Deri Tımarı / 2007

Kürkçü Ustası Mustafa Yeşilkaya / 2010

Kilim (Çaput Çul) Dokumacısı Mustafa Kırmızıdeve / 2011

Çaput Çul Dokumacısı Mustafa Usta / 2000

Ehram Dokuma Ustası Halil Atçı'nın İp Hazırlığı / 2006

Culha Tezgahında "Yamşah" Dokunması / 1999

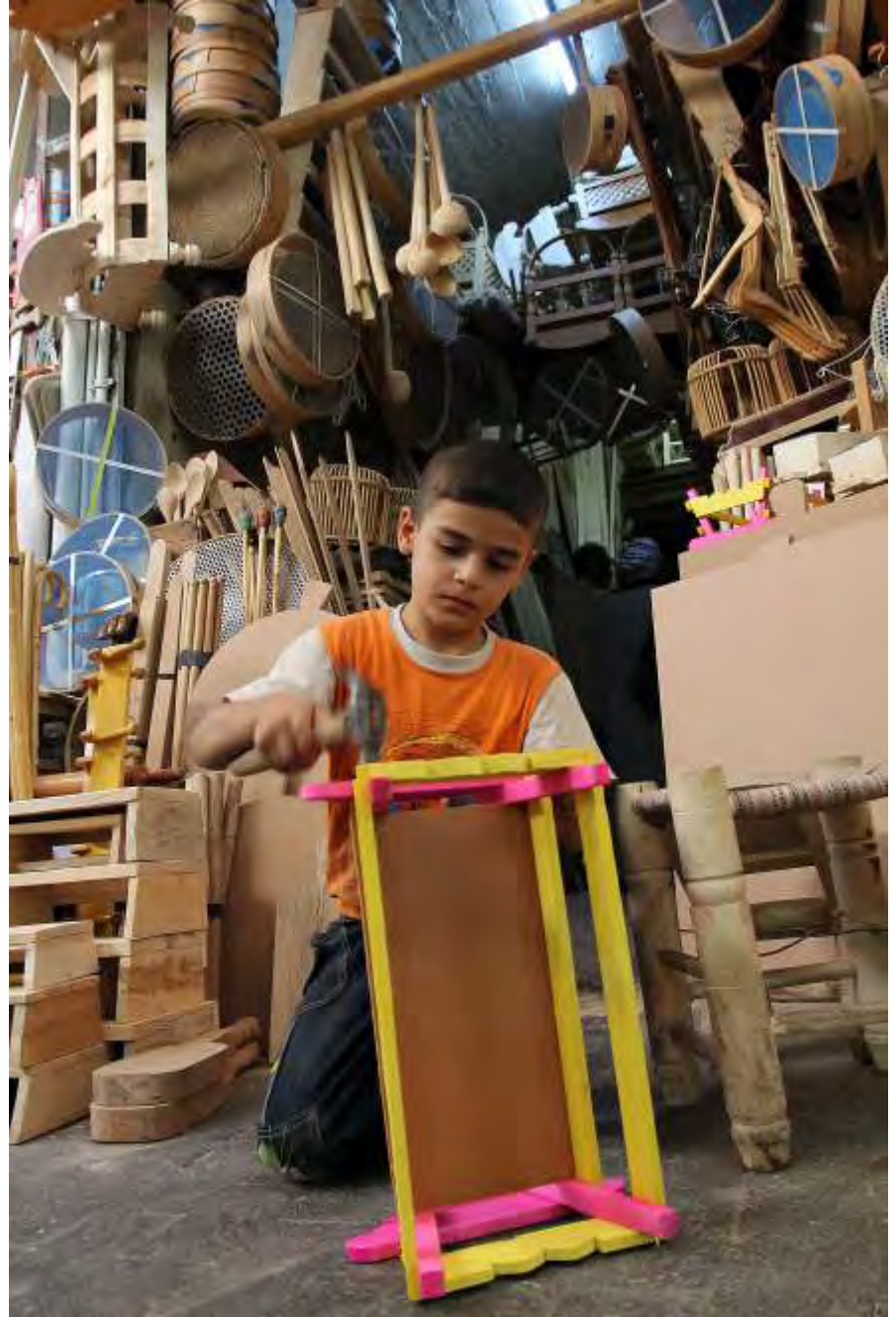

Taşçı Ustası Abdullah Balıkcı / 2011

Ağaç Oyma Ustası Fikret Ergin / 2010

Nacar (Marangoz) Pazarı'ndan... / 2011

Hüseyiye Çarşısı'nda Kalaycı Hakkı Ozan Usta / 2005

Bakırcı Mehmet ve Mahmut Çirkin Kardeşler / 2008

Bakırcı Ustası Mehmet Demiröz / 2011

Bakır'a Hayat Veren Ustalardan Mehmet Çirkin / 2011

Kazancı Bedih ve Abdullah Uyanık Müzik Topluluğu / 2001

Mehmet Nacak, Halil Altıngöz ve Arkadaşları Müzik Faslı / 2014

Mehmet Nacak ve Abdurrahman Baydağ Müzik Gurubu / 2011

Dağ Yatı Mağarası'nda Müzik Faslı / 2010

Urfa Ahengi Müzik Topluluğu / 2000

Kısalrı Aşık Celali (Veli Göncü) / 2010

Kısa's'ta Şah Muhammed Hatırasına Yapılıp Dağıtılan Yemeğin Pişirilmesi / 2013

Kısa'ta Yuvalak Köfte Yapımı / 1997

İsot Kurutma ve çarşıda isot Satıcısı / 2012-2011

Şanlıurfa'da Fıstık Hasadı / 2001

Akziyaret Köyü'nde "Madara"da Buğday Dövme / 2000

At Yarışlarından... / 2011

Kırsalı Âşık Celâli ve Güvercinleri / 2000

Türkiye Cumhuriyeti'nin En Büyük Eseri Atatürk Barajı / 1999

Harran Ulu Camii Kalıntıları / 2000

Haran Ulu Cami Minaresi ve
Süslemeli Taşlar / 2006

Harran Ulu Cami Doğusunda Kazı Çalışmaları / 2016

Harranlı Kadınlar / 2002

Harran Kalesi'nden Kubbeli Evler... / 2000

Harran İçKale'den Güneye Bakış / 1998

Harran Kalesi içinden Kuzeye Bakış / 2000

Harran'da Üzerlik Bitkisinden Nazarlık / 2001

Harran'da Kimil Oyunu / 2011

Harranlı Halil Özyavuz ve Misafiri / 2012

Harran Kubbeli Ev İçi / 2008

Harran Surlarında Halep Kapısı / 2002

Harran İç Kale Güneydoğu burcu / 2002

Soğmatar Kutsal Tepe Rölyefleri / 2014

Soğmatar'da Köy Kuyusu / 2007

Soğmatar'da Sac Ekmeđi ile Güne Başlangıç / 1999

Harran Ovası'na Fırat'la Gelen
Pamuk Bereketi / 1999

Soğmatar'da Beri / 2014

Koçviran Köyü'nde Beri / 1999

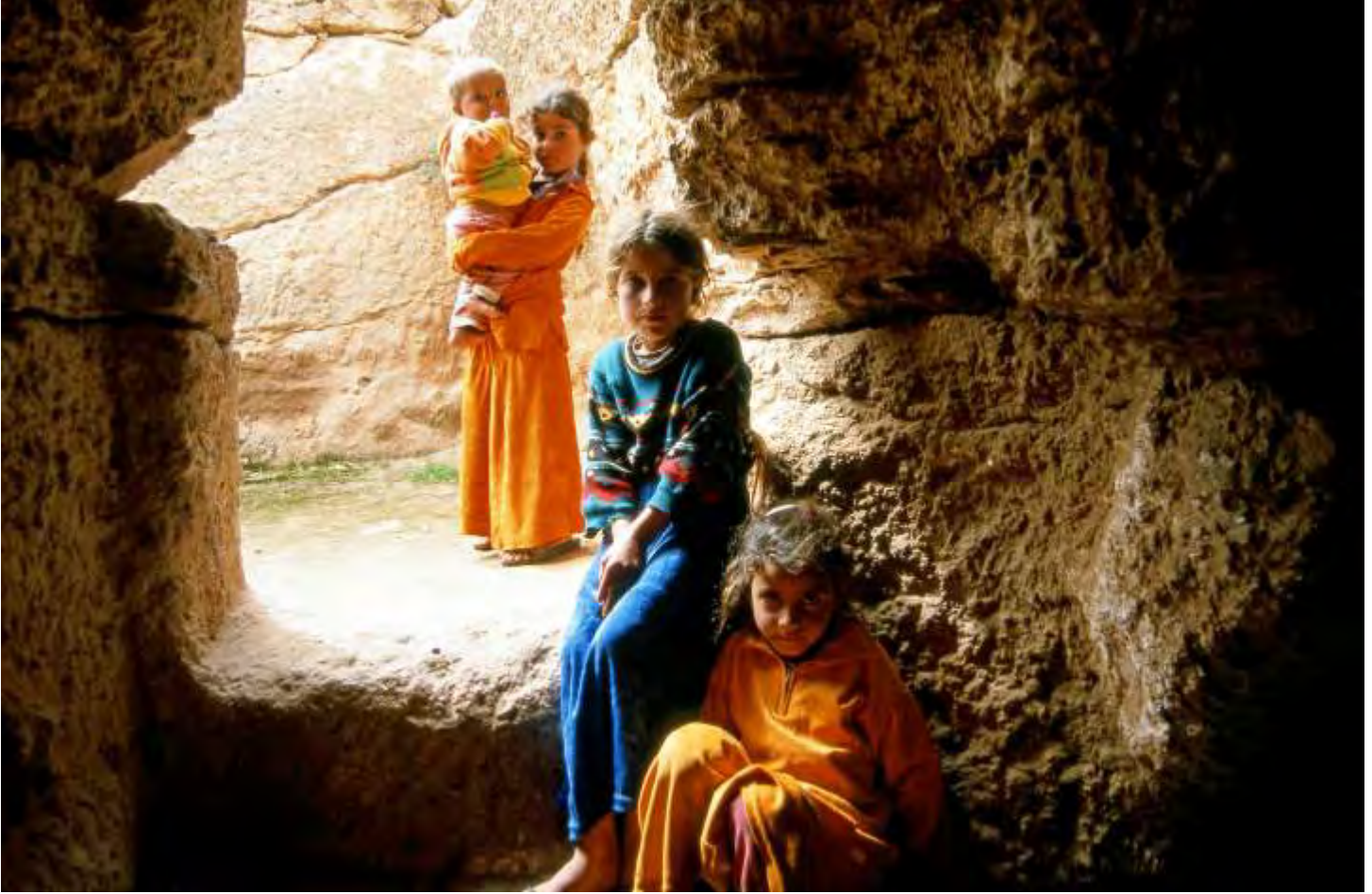

Soğmatar'da Küçük Çoban ve
Yeni Doğmuş Kuzu / 1999

Şuayp Peygamber Mağarası / 2014

Şuayp Şehrinde Şuayp Peygamber Mağarası / 1999

Tektek Dağları'nda Bazda Mağarası (Eski Taş Ocağı) / 2009

Han el-Ba'rur Kervansarayı (Hacı Ali Hanı) / 2015

Eyyüp Nebi Köyü'nde Hz. Eyyüp Türbesi / 2008

Fırat'ın Suları Yükselmeden Önce Halfeti / 1999

Güneydoğu'da Bir Kıyı Kenti: Halfeti / 2011

Fırat'ın Karşı Yakasından Halfeti / 1999

Halfeti'de Fırat'ın Sularının Yükseldiği Günler / 2000

Halfeti Koyu'nda Asma Köprü / 2014

Baraj Gölünden Sonra Halfeti / 2012

Halfeti'de kabaltılı Tetirbe / 1999

Halfeti Ağarların Kabaltısı / 1999

Halveti Gökçek Sokak / 1999

Batık Köy Savaşan (Halfeti) / 2011

Halfeti Evinde Sac Ekmeđi / 1999

Viranşehir Hayvan Mezarı / 2008

Siverek Karacadağ'da Yün İplik Eđirme / 1998

Karacadağ'da Kilim Dokuma / 1998

Şanlıurfa Karacadağ Kayak Merkezi / 2012

S. SABRİ KÜRKCÜOĞLU

1957 yılında Urfa'da doğdu. İlk, orta ve Lise tahsilini Şanlıurfa'da yaptı. 1977 yılında Urfa Meslek Yüksek Okulu'nu, 1986 yılında Gazi Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü'nü bitirdi. 1977-1993 yılları arasında Tarım Reformu Bölge Müdürlüğü, Şanlıurfa Ziraat Fakültesi ve ŞURKAV'da görev yaptı.

1993-2017 yılları arasında Harran Üniversitesi Şanlıurfa MYO'da Büro Yönetimi ve Sekreterlik Programı Başkanı ve Öğretim Görevlisi olarak görev yaptı. 1993-1998 yılları arasında Harran Üniversitesinde Kültür Şube Müdürü, Öğrenci İşleri Şube Müdürü, Kütüphane Dokümantasyon Daire Başkanı olarak vekâleten görev yaptı.

2009-2017 yılları arasında Harran Üniversitesi Şanlıurfa Meslek Yüksek Okulu'nda Müdür Yardımcısı, 1997-2017 yılları arasında Harran Üniversitesi "GAP Bölgesi El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü görevlerini yürüttü.

2006-2016 yılları arasında Adalet Bakanlığı Şanlıurfa Ceza ve Tutukevleri İzleme Kurulu Üyeliği ve Başkanlığı yaptı.

Güzel sanatların, fotoğraf, grafik ve baskı teknikleri ile ilgili konularında çalışmaları bulunmaktadır. Şanlıurfa halk kültürü

ile ilgili araştırma ve derleme çalışmaları ve bu konuda yayınları bulunmaktadır. 1982 yılından itibaren fotoğraf çalışmalarına yöneldi, Şanlıurfa ile ilgili fotoğraf arşivi oluşturdu. Şanlıurfa, Ankara ve İstanbul'da karma ve kişisel fotoğraf sergilerine katıldı. Urfa, Halfeti, Harran, Siverek/Karacadağ konulu dia gösterilerinde bulundu.

2008-2018 yılları arasında 30 sayı ulaşan ŞURKAV "Şanlıurfa Kültür Sanat Tarih Turizm Dergisi"nin editörlüğünü yürütmektedir.

İLESAM, ŞURKAV (Şanlıurfa İli Kültür Eğitim Sanat ve Araştırma Vakfı), Urfa Medeniyet Turizm Araştırmaları Merkezi (URFAM) ve Folklor Araştırma Kurumu üyesidir.

1992 yılında "ŞURKAV Kültür ve Sanat Ödülü"ne, 1996 yılında Folklor Araştırma Kurumunca "Türk Folkloruna Hizmet Ödülü"ne, 2012 yılında MOTİF Vakfınca "Halk Bilim Ödülleri"nde "Motif Özel Ödülü"ne layık görüldü.

Nermin Hanımla evli olup Mehmet Vedat, Hakan ve Okan isimli 3 çocuğu bulunmaktadır.

Çok sayıda makale ve bildirisi bulunmaktadır.

Yayınlanmış Kitapları:

- 1) Folklor (Halkbilim) ve Şanlıurfa, ŞURHOY Yayınları, 1990. (A. Akbıyık ile birlikte)
- 2) Şanlıurfa Hoyrat ve Manileri, ŞURHOY Yayınları, 1991. (A. Akbıyık ile birlikte)
- 3) Hz. İbrahim Konulu Yeni Besteler, ŞURKAV Yayınları, Gaziantep 1992.
- 4) Şanlıurfa 1. Kültür ve Sanat Haftası Faaliyetleri, ŞURKAV Yayınları, 1992.
- 5) Hz. Eyüp Konulu Şiirler, ŞURKAV Yayınları, 1992.
- 6) Hz. Eyüp Konulu Yeni Besteler, ŞURKAV Yayınları, 1993. (Nemci Kiran ile birlikte)
- 7) ŞANLIURFA Sanayi Rehberi, ŞURKAV Yayınları 1993. (A. Akbıyık ile birlikte)
- 8) ŞANLIURFA Özel İdare 1990-1994, İl Özel İdaresi Yayınları, 1994.
- 9) Her Yönüyle Şanlıurfa İl Yıllığı 1997, Şanlıurfa Valiliği Yayınları, 1997. (Komisyon)
- 10) ŞURKAV 1990-1998, ŞURKAV Yayınları, 1998. (M. Hulusi Öcal ile birlikte)
- 11) Cumhuriyetin 75. yılında Şanlıurfa, ŞURKAV Yayınları, 1999. (A. Hamdi Nayır ile birlikte)
- 12) Şanlıurfa Halk Müziği, Şanlıurfa Valiliği Yayınları, Ankara 1999. (A. Akbıyık, O. Güzelgöz, S. Turhan ve K. Dökmetaş ile Birlikte)
- 13) ŞANLIURFA IN THE DAWN OF 2000, Şanlıurfa Valiliği Yayınları, 1999. (A. Hamdi Nayır ile birlikte)

- 14) ŞANLIURFA Uygarlığın Doğduğu Şehir, ŞURKAV Yayınları, Ankara 2002. (A. Cihat Kürkçüoğlu, Müslüm C. Akalın ve S. Eyyubi Güler ile birlikte)
- 15) Notalarıyla Türkülerimiz ve Hikâyeleri, ALFA Yayınları, İstanbul 2003. (Abuzer Akbıyık ve Salih Turhan ile birlikte)
- 16) Kısaslı Âşık Celali (Veli Göncü) Hayatı Sanatı Şiirleri-1, SEMBOL Yayınları, Şanlıurfa 2010. (Abuzer Akbıyık ile birlikte)
- 17) Şanlıurfalı Saz ve Söz Ustası Kısaslı Âşık Sefai (Mehmet Acet), ŞURKAV Yayınları, Ankara 2011 (Abuzer Akbıyık ile birlikte)
- 18) Şanlıurfa Hanları-Çarşıları ve El Sanatları, Şanlıurfa Belediyesi yayınları, Ankara 2011 (A. Cihat Kürkçüoğlu ile Birlikte)
- 19) Şanlıurfa Bazaars-Inn And Handcrafts, Şanlıurfa Belediyesi yayınları, Ankara 2013 (A. Cihat Kürkçüoğlu ile Birlikte)
- 20) Kısaslı Âşık Celali (Veli Göncü) Hayatı Sanatı Şiirleri-2, Şanlıurfa 2014. (Abuzer Akbıyık ile birlikte)
- 21) Halk Kültüründe İktisat ve Ticaret Sempozyumu, Nisan 2012, Bildiri Kitabı, Editörlük, (Doç. Dr. Işıl ALTUN ile Birlikte)
- 22) HARRAN Tarihi ve Kültürü, Harran Kaymakamlığı Yayınları, Ankara, Ocak 2017, (Selahattin E. Güler ile Birlikte)
- 23) Şanlıurfa Sıra Gecesi Geleneği ve Türküleri, ŞURKAV Yayınları, 2017
- 24) Şanlıurfa'dan Yansımalar (Fotoğraflar) ŞURKAV Yayınları, 2017
- 25) Şanlıurfa Kültür ve Turizm Varlıkları ŞURKAV Yayınları, 2017

